

HANDLINGSPLAN FOR ET GODT SKOLEMILJØ PÅ TEGLVERKET SKOLE

Arbeidet mot mobbing er forankret i Opplæringsloven § 9a. Loven sier at alle elever i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.

Det psykososiale miljøet omtales spesielt i § 9a-3, med blant annet utdraget: skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør.

I Oslo kommunes manifest mot mobbing forplikter Osloskolene seg til å arbeide aktivt mot mobbing blant annet ved å:

- Ha et system som ivaretar elever og ansatte som rapporterer om mobbing
- Støtte og følge opp alle elever som blir mobbet gjennom iverksetting av nødvendige tiltak
- Involvere elever, ansatte og foreldre i arbeidet mot mobbing
- Ta initiativ og legge til rette for godt samarbeid mellom skole og hjem

Mobbing tolereres ikke på Teglverket skole, og skolen definerer mobbing slik:

En elev er mobbet eller plaget når hun eller han, gjentatte ganger og over en viss tid blir utsatt for krenkende ord eller handlinger fra en eller flere andre.

Skolen har i tillegg utarbeidet en definisjon på krenkende atferd som også ligger til grunn for avdekking av mobbing:

Ord eller handlinger begått av barn eller voksne, som oppleves som negative eller sårende av andre. Krenkende adferd er uavhengig av intensjonen bak.

Eks på krenkende atferd:

- Uønsket fysisk kontakt, utskjelling, negativt kroppsspråk, blick eller utestenging*
- Negative ytringer om kjønn, utseende, nasjonal eller etnisk opprinnelse, religion eller funksjonshemninger

Grunnet ubalanse i makt - og styrkeforholdet mellom voksen og elev på en skole, hviler det et ekstra ansvar på de voksne til å uttrykke seg på en måte som ikke oppleves krenkende. Det gjelder spesielt bruk av ironi, sarkasme og humoristiske utsagn på bekostning av eleven.

** Andre kjennetegn*

Blir ertet på en ekkel måte, kalt stygge ting (kan også ha nedsettende klengenavn), blir hånet, ydmyket, latterliggjort, skremt, nedverdiget, truet, gitt ordre, herset med, undertrykket eller lignende.

Blir gjort narr av og ledd av på en uvennlig og spottende måte. Det blir snakket nedsettende om foreldrene.

Å være mobbet – mulige tegn

- Er ofte alene og utestengt fra kameratgruppen i friminuttene, får "nei" som svar når de spør om å få være med i lek eller ikke svar i det hele tatt
- Kommer hjem med ødelagte eller istykkerrevne klær, ødelagte bøker, ødelagt ransel eller annet utstyr
- Har blåmerker, skader, kutt og skrammer uten noen ordentlig forklaring på hvordan de har oppstått
- Sekundære tegn, eksempler:
 - Tar ikke med seg skolekamerater eller andre jevnaldrende hjem og er sjelden hjemme hos skolekameratene eller på deres lekeplasser
 - Virker redd eller har motvilje mot å gå på skolen om morgenen, har ofte dårlig appetitt, gjentatt hodepine eller vondt i magen (særlig om morgenen)
 - Drøyer med å gå ut i friminuttene

Å være mobber – mulige tegn

- Erter på en ekkel måte, håner, bruker skjellsord mot, herser med, truer, gjør narr av, latterliggjør, skubber, sparker, presser for penger, sender negative SMS'er, e-postmeldinger, slår og ødelegger tingene til andre elever
- Får med seg andre på å mobbe
- De som mobber bruker vanligvis lite synlige metoder. Eksempler er utfrysing, utestengning, baksnakking, ryktespredning...

Hvordan oppdages mobbing?

- Elever forteller til lærer eller hjemme om seg selv eller andre
- Skolens ansatte ser etter mulige tegn på mobbing
- Foresatte varslers skolen ved mistanke om mobbing av egne eller andres barn
- Mobbing tas opp i alle faste utviklingssamtaler med elever og foresatte. Mobbing tas opp i faste elevsamtaler
- Elevundersøkelsen (5. - 10. trinn) tar hvert år for seg temaet mobbing og kan avdekke omfanget
- Brukerundersøkelsen (gjennomføres hver høst av et tilfeldig utvalg foreldre) tar hvert år for seg temaet mobbing og kan gi nyttig informasjon

Skolens prosedyrer når mobbing er meldt eller avdekket

1. Undersøkelser for å sikre faktainformasjon.

- sette i gang undersøkelser og innhente informasjon
- informere sosiallærer og nærmeste leder
- kontaktlærer loggfører i eget skjema
- strakstiltak, dersom situasjonen er kritisk

Ansvarlig: Kontaktlærer, inspiserende lærer, lærer tilstede i klassen, ansatte på AKS.

2. Første samtale med offer.

- individuell samtale med mobbeoffer
- si at du vet at eleven blir mobbet
- gi støtte.
- la eleven fortelle uten å presse

Husk at den som mobbes ofte underdriver.

- informer om at plager blir innkalt til samtale, og at foresatte til plager blir informert
- avtal nytt møte, maks en uke senere. Tilby "åpen dør" før den tid ved behov

Ansvarlig: Sosiallærer, kontaktlærer.

3. Første samtale med plager.

- plager blir hentet fra undervisning og ledet til samtale
- individuell samtale med plagerne hver for seg. Plagerne skal ikke ha mulighet til å snakke med hverandre før alle har vært inne til samtale
- konfrontere plageren med at skolen kjenner til hva som foregår og alvoret i den faktiske situasjonen
- informer om at mobbingen øyeblikkelig skal opphøre
- spør om eleven vil tilføye noe. Lytt, men gå ikke i diskusjon
- få eleven med på å ta avstand fra mobbingen
- invitere plager til samarbeid. Forplikte seg på positiv atferd overfor offeret

Avtal nytt møte innen 2-3 dager

Ansvarlig: Ledelsen, kontaktlærer

4. Samtale med foreldrene til offer

- etter samtale med offer, ring og forklar saken kort samme dag
- innkall eventuelt til møte på skolen. Avgjøres i samtale med foresatte

Ansvarlig: sosiallærer, kontaktlærer

5. Samtaler med foreldrene til plager

- etter samtale med plager, ring og forklar saken kort samme eller påfølgende dag
- innkall eventuelt til møte på skolen samme eller påfølgende dag

Ansvarlig: ledelsen, kontaktlærer.

6. Oppfølgingsamtale med offer

7. Oppfølgingsamtale med plager

8. Tiltak igangsettes

9. Tiltak evalueres

10. Saken avsluttes, eventuelt nye tiltak igangsettes

Forebygging

Skolen ønsker å bruke Trygg læring som systemtiltak for å forebygge mobbing. Trygg Læring er et systemtiltak som omfatter elever, lærere og skoleledelse, og skjer gjennom undervisning, trygghetsskapende aktiviteter og konflikthåndtering. Det innebærer et kontinuerlig arbeid med å styrke elevenes og de voksnes sosiale kompetanse. Trygg Læring har verktøy som stimulerer utvikling av empati, samarbeidsferdigheter, evne til selvheldelse, selvkontroll og ansvarlighet. Dette er i tråd med Kunnskapsløftets beskrivelse av sosial kompetanse. Systemtiltaket er også forankret i Opplæringsloven § 9a, der det står at "Skolen er forpliktet til aktivt og systematisk å sikre og ivareta et godt skole- og arbeidsmiljø for elevene".

I tillegg til forebyggende arbeid, innebærer systemtiltaket opplæring i og bruk av elevmegling på skolen. Elevmegling kan brukes dersom relasjonene mellom elever eller mellom elev-lærer skades, og er et verktøy som kan bidra til å reparere relasjonen. Den forbyggende delen som innebærer trening i grunnleggende sosiale ferdigheter, er likevel den mest omfattende. Kilde: <http://www.trygglaering.no/skole/>.